

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט ד"ר שאול אבינור

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ורד דשא

נגד

הנאשמים: 1. פרוסטו בע"מ

2. ווב פוינט בע"מ

3. מיכאל ארונוביץ

כולם ע"י ב"כ עו"ד אודי ויסבאום

גזר דין

א. רקע כללי והשתלשלות ההליכים המשפטיים:

(1) רקע כללי:

1. נאשם 3 (להלן – הנאשם) שימש, בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום המתוקן, כמנהל הפעיל של נאשמות 1 ו-2 (להלן גם – החברות). הנאשם הודה לפניי, בשמו ובשם החברות, בעובדות כתב האישום המתוקן, ועל יסוד הודאה זו הורשעו כל הנאשמים בעבירות בניגוד להוראות פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן – הפקודה).

2. כתב האישום המתוקן אווז חלק כללי ועשרה אישומים. החלק הכללי מציין כי בתקופה הרלוואנטית היו החברות "מעבדות" (כמשמעות מונח זה בתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

(ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים), התשנ"ג-1993) ועל כן חייבות בניכוי מס במקור, מעובדים ומקבלני משנה, והעברתו לפקיד השומה. עשרת האישומים מתייחסים באופן קונקרטי לפרטי המס שנוכה ולא הועבר לפקיד השומה על-ידי כל אחת מהחברות.

3. באישומים שבכתב האישום המתוקן נטען, בתמצית, כלהלן:

אישומים ראשון עד שישי (נגד הנאשם ונאשמת 1)

העובדות:

- החל בחודש יוני 2014, עד חודש נובמבר 2014 (כולל), ניכו נאשמת 1 והנאשם מס הכנסה ממשכורות ששילמו לעובדים ומתשלומים לקבלני משנה, בסכום כולל של 110,753 ₪ (קרו), ללא הצדק סביר.
- הנאשם, בהיותו מנהל פעיל בנאשמת 1, ידע ולא נקט בכל האמצעים הסבירים למניעת העבירות.

הוראת החיקוק:

- אי תשלום מס שנוכה – שש עבירות לפי הוראות סעיף 219 לפקודה.
- אחריות מנהל – עבירה לפי הוראות סעיף 224א לפקודה.

אישומים שביעי עד עשירי (נגד הנאשם ונאשמת 2)

העובדות:

- החל בחודש ספטמבר 2013, עד חודש דצמבר 2013 (כולל), ניכו נאשמת 2 והנאשם מס הכנסה ממשכורות ששילמו לעובדים ומתשלומים לקבלני משנה, בסכום כולל של 67,561 ₪ (קרו), ללא הצדק סביר.
- הנאשם, בהיותו מנהל פעיל בנאשמת 2, ידע ולא נקט בכל האמצעים הסבירים למניעת העבירות.

הוראת החיקוק:

- אי תשלום מס שנוכה – ארבע עבירות לפי הוראות סעיף 219 לפקודה.
- אחריות מנהל – עבירה לפי הוראות סעיף 224א לפקודה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

4. הדיון בתיק החל בפני מותב אחר ובשלב מסוים הועבר לפניי. הדיון נדחה מספר פעמים, הן בשל הגשת כתב אישום מתוקן על-ידי המאשימה והן (בעיקר) לבקשות ההגנה, על רקע המגעים שהתנהלו בין הנאשם לבין מס הכנסה בעניין הסרת המחדלים.

בסופו של דבר מס הכנסה אמנם הכיר בהחזר נכבד המגיע לנאשמת 2, בסך של 110,000 ₪, דהיינו מעבר לסכום מחדלה. יחד עם זאת – כך לפי טענת ב"כ הנאשם, שלא נסתרה (ר' בפרוטוקול, עמ' 14) – יתרת ההחזר נלקחה על-ידי מע"מ לכיסוי חובות מע"מ ולכן לא יכלה לשמש להסרה, ולו חלקית, של מחדל נאשמת 1.

5. כאמור, הנאשם הודה לפניי בעובדות כתב האישום המתוקן, בשמו ובשם החברות, ועל יסוד הודאה זו הורשעו הנאשמים כולם בעבירות שבהן הם הואשמו בכתב האישום המתוקן (כפי שפורטו לעיל).

(2) כתבי האישום הקודמים נגד הנאשמים :

6. כמסתבר, עובר להגשת כתב האישום שלפניי הוגשו נגד הנאשמים, בבית משפט זה, שני כתבי אישום נוספים בגין עבירות לפי הוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – חוק מע"מ), המתייחסים לתקופת מס הכוללת את התקופה הרלוואנטית לכתב האישום שלפניי; כלהלן :

(א) בחודש מרץ 2014 הוגש כתב אישום נגד הנאשם ונאשמת 2 (ת"פ 54344-03-14 מדינת ישראל נ' **ווב פוינט בע"מ ואח'**; כתב האישום תוקן מספר פעמים, בין השאר בהוספת נאשם נוסף). בכתב אישום זה הואשמו נאשמים 2 ו-3 בעבירות לפי הוראות חוק מע"מ (עבירות של אי הגשת דו"חות תקופתיים למע"מ במועד, בשנים 2011 עד 2013 (כולל דו"ח אחד בשנת 2010), וכן עבירות של מסירת ידיעה לא נכונה ולא מדויקת בלא הסבר סביר).

(ב) בחודש פברואר 2015 הוגש כתב אישום נגד הנאשם ונאשמת 1 (ת"פ 37631-02-15 מדינת ישראל נ' **פרוסטו בע"מ ואח'**). בכתב אישום זה הואשמו נאשמים 1 ו-3 בעבירות לפי הוראות חוק מע"מ (עבירות של אי הגשת דו"חות תקופתיים למע"מ במועד, בשנת 2014 (כולל דו"ח אחד בשנת 2015), וכן עבירות של אי תשלום המס הנובע מדו"ח תקופתי עם הגשתו) (שני התיקים יכוננו להלן, ביחד – תיקי המע"מ).

7. הנאשם ביקש לאחד את הדיון בשני תיקי המע"מ והודה בעובדות כתבי האישומים המתוקנים שהוגשו בהן, בשמו ובשם החברות. על יסוד הודאה זו הורשעו הנאשמים בביצוע של העבירות לפי הוראות חוק מע"מ שבהן הואשמו. ביום 26.10.15 נגזר דינם של הנאשמים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

בתיקי המע"מ. בית המשפט שגזר את הדין התייחס בין השאר, ולכף חומרה, להיקף המחדל במע"מ (906,885 ₪) ולעובדה שרק מקצתו הוסרה (בסך של 221,605 ₪). בסופו של דבר, בית המשפט גזר על הנאשם, בתיקי המע"מ, עונש מכביד של 8 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר מותנה. בית המשפט נמנע מהטלת קנס כספי, אך זאת רק בשל העובדה שהמאשימה נמנעה מלבקש קנס.

8. הנאשם הגיש ערעור על גזר הדין בתיקי המע"מ לפני בית המשפט המחוזי בתל-אביב (עפ"ג (מחוזי תל-אביב) 66050-11-15 ארנוביץ' נ' מדינת ישראל). עובר לדיון בערעור הפקיד הנאשם סכום נוסף של 82,000 ₪, על חשבון הסרת המחדלים, ובהתחשב בכך הקל מעט בית המשפט שלערעור בעונשו והעמיד את עונש המאסר בפועל על תקופה של 7 חודשי מאסר. הנאשם ריצה עונש זה וכבר השתחרר ממאסרו.

9. עוד יש לציין, בפתח הדברים, כי כתב האישום שלפניי הוגש לבית המשפט בחודש אוקטובר 2015 והומצא לידי הנאשם בחודש דצמבר 2015. בנסיבות אלה – ובהתחשב במועד מתן גזר הדין בתיקי המע"מ (כאמור, ביום 26.10.15) – ספק אם היתה בידי הנאשם אפשרות מעשית לבקש לצרף תיק זה לתיקי המע"מ בטרם נגזר דינו בהם.

אמנם קיימת אפשרות משפטית לצירוף עבירות אף בטרם הגשת כתב אישום בגין – והכל כאמור בהוראות סעיף 39 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין) – אך כאשר אדם נחקר באזהרה במסגרת רשות המיסים סביר מצדו לצפות כי כתב אישום נגדו יוגש כמקשה אחת ולא לשיעורין (ר' גם הדיון בפסקה 25 שלהלן ואילך).

ב. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

(1) הראיות מטעם המאשימה ועיקר טיעוני באת-כוחה:

10. כראייה לקביעת העונש הגישה ב"כ המאשימה את הרישום הפלילי של הנאשם (הוגש וסומן ע/1), אשר כולל הרשעה קודמת אחת – היא ההרשעה בתיקי המע"מ.

11. ב"כ המאשימה הדגישה את היקפו הכספי הניכר של התיק דנא, בו הנאשמים לא העבירו לפקיד השומה ניכויים בסך כולל של 178,314 ₪ (קרן), כאשר בחישוב ריאלי סכום זה עומד כיום על סך של 235,000 ₪ בקירוב. יתר על כן, חרף אורך הרוח שגילתה המאשימה כלפי הנאשמים והסכמתה לדחיות שביקשה ההגנה, בסופו של דבר הוסר רק מחדלה של נאשמת 2, וזאת באמצעות החזר מס. להבדיל, מחדלה של נאשמת 1, בסך של 110,753 ₪ (קרן), לא הוסר כלל, ובחישוב ריאלי הוא עומד כיום על סך של 155,000 ₪ בקירוב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

12. ב"כ המאשימה ציינה את היבטי החומרה שבהתנהלות הנאשמים ובמיוחד את התמשכות ביצוע העבירות. מדובר בביצוע חוזר ונשנה של עבירות במשך 10 חודשים, בשנת 2013 ובשנת 2014, כך שלא ניתן לומר שמדובר באירוע אקראי או חד פעמי. באשר לעבירות עצמן, מדובר בעבירות של אי העברת ניכויים, שכמוהן כשליחת יד לכיסו הפרטי של אדם. עוד הדגישה ב"כ המאשימה כי הפסיקה חזרה וציינה את חומרתן הרבה של עבירות המס ואת הצורך להעניש בחומרה את מבצעייהן, בפרט במקרים בהם נאשמים לא נטלו אחריות על מעשיהם בדרך של הסרת מחדל מלאה.

13. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה מחמירה וביקשה לקבוע את מתחם העונש ההולם, בעניינו של הנאשם, בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 14 חודשי מאסר בפועל.

באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם עתרה ב"כ המאשימה להשתתף מאסר בפועל, מאסר על תנאי, התחייבות כספית וכן קנס בשיעור של לפחות 10% מגובה קרן המס שלא נוכח (לשיטתה בין 18,000 ₪ לבין 75,300 ₪).

לבסוף, בעניין הנאשמות, נוכח העובדה שמדובר בחברות שכבר אינן פעילות, הסתפקה ב"כ המאשימה בעתירה לקנס סמלי.

(2) הראיות מטעם הנאשמים ועיקר טיעוני בא-כוחם:

14. טיעונו של ב"כ הנאשמים התרכז, מטבע הדברים, בנאשם. ב"כ הנאשמים הגיש, כראייה לקביעת העונש, העתק מצו כינוס נכסי הנאשם שניתן במסגרת הליכי פשיטת הרגל שננקטו בעניינו של הנאשם (פש"ר (מחוזי מרכז) 15-08-37891 מילמן נ' ארנובין ואח', צו כינוס מיום 8.9.15).

15. ב"כ הנאשמים הרחיב בתיאור נסיבותיו האישיות של הנאשם, יליד שנת 1981 וכבן 36 שנים כיום. הנאשם נולד בברית-המועצות, עלה ארצה בשנת 1992 וסיים 12 שנות לימוד. הנאשם שירת שירות צבאי קרבי, אך נפצע ושוחרר מהשירות עקב כך. כיום, הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים קטנים, ובתו הפעוטה הינה בת 11 חודשים (ר' גם בנ/1).

16. ב"כ הנאשמים הוסיף וטען כי הנאשמים ביצעו את העבירות על רקע קריסה עסקית – שבעטיה נקלע הנאשם להליכי פשיטת הרגל הני"ל – ולא מכוונת זדון. הנאשמות-החברות אינן פעילות יותר, והנאשם – שכיום הפך לשכיר – אף לא יוכל יותר לחזור ולבצע את העבירות שבביצוען הורשע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

כיום מפרנס הנאשם בדוחק את משפחתו, מעבודה בתפקיד של מנהל עבודה שכיר באתר בנייה. כמו כן, גם אשתו של הנאשם שקועה בחובות כבדים ותלויים ועומדים נגדה תיקים בהוצאה-לפועל.

17. ב"כ הנאשמים הדגיש את העובדה שבסופו של דבר מס הכנסה הכיר בטענות הנאשם בעניין נאשמת 2 ואישר החזר בסכום של 110,000 ₪, שהינו גבוה במידה ניכרת ממחדל נאשמת 2.

אמנם יתרת הסכום – שמעבר למחדל נאשמת 2 – הועבר למע"מ, כך שהיתרה לא נזקפה על חשבון הסרת מחדל נאשמת 1. יחד עם זאת, בנסיבות אלה – שבהן סכום משמעותי נוסף הועבר לקופת המדינה – לשיטת הסניגור מן הראוי לראות את הסכום הנוסף כהסרת מחדל חלקית של נאשמת 1 כך שיתרת המחדל בעניינה של נאשמת 1 תעמוד על סך של 68,000 ₪ (קרק).

מכאן, שעיקר המחדלים מושא כתב האישום הוסרו. לכך יש להוסיף, ולכך קולה, את הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן ואי ניהול המשפט.

18. ב"כ הנאשמים מתח ביקורת על התנהלות המאשימה בהגשת כתבי האישום הנפרדים נגד הנאשם וביקש להתחשב בכך; וכדבריו: "מן הראוי... להתחשב בעובדה שהנאשם פה עומד לדין פעמיים על-ידי שני אגפים שונים של רשות המיסים, כאשר בגין תיק אחד הוא כבר סיים לרצות את עונשו. על כן, לא ראוי בתיק זה להטיל עליו עונש של מאסר בפועל. לאור הסרת רוב המחדל וההתנהלות שלו בתיק וגם בחקירה..." (ר' בפרוטוקול, עמ' 22 שורה 30 ואילך).

19. ב"כ הנאשמים ציין כי אמנם הוצע לנאשם – רק לקראת תום ריצוי עונש המאסר שנגזר עליו בתיקי המע"מ – לאחד את העונש בתיק דנא עם העונש דשם. ואולם, באותו שלב, וכאשר בתו הפעוטה עמדה להיוולד, סירב לכך הנאשם. יתר על כן, אם רשות המיסים היתה פועלת באופן מתואם ומגישה כתב אישום מאוחד מלכתחילה, היה נחסך מהנאשם עינוי הדין החמור הנגרם עקב כפל-הליכים.

20. עוד הפנה ב"כ הנאשמים לפסיקה מקלה, שבה במקרים דומים נגזרו עונשי מאסר לתקופות שניתן לשאתן בדרך של עבודות שירות, וכן ביקש להתחשב במצבו הכלכלי הדחוק של הנאשם. לפיכך – ובהתחשב בהודאת הנאשם ובחיסכון בזמן, בהסרת המחדל המשמעותית ובעינוי הדין שנגרם לנאשם – עתר ב"כ הנאשמים להסתפקות בענישה שתכלול מאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים, שניתן לשאתם בדרך של עבודות שירות, וכן מאסר על תנאי וקנס כספי נמוך, בהתאם ליכולותיו הכלכליות של הנאשם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

21. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הדגיש כי העבירות בתיק דנא ובתיקי המע"מ נעברו באותה תקופה ועל אותו רקע. הנאשם הוסיף וסיפר כי עונש המאסר שאותו נשא כמעט והביא לקריסת משפחתו, ורק כעת הוא החל להתאושש מכך, וביקש את התחשבות בית המשפט בנתונים אלה.

ג. קביעת מתחם העונש ההולם:

(1) עקרונות כלליים:

22. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל "אירוע" שבגינו הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראות סעיף 40 יחד עם סעיף 40 לחוק העונשין. בענייננו, ב"כ המאשימה יצאה בטיעוניה מנקודת ההנחה שמדובר באירוע אחד בלבד ואיני מוצא מקום לסטות מנקודת מוצא זו.

23. באשר לקביעת מתחם העונש ההולם לאירוע אחד זה, בהתאם להוראות חוק העונשין היא תיעשה תוך התחשבות בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. בהקשר לעבירות מס, הפסיקה חזרה וקבעה כי מדובר בעבירות חמורות, שביצוען פוגע בערכים החברתיים החשובים של הגנה על הקופה הציבורית, הגנה על השוויון בנשיאת נטל המס והגנה על קיום מערכת דיווחים מוסדרת ואמינה לרשויות המס.

24. במקרה דנא מדובר בעשר עבירות של אי תשלום מס שנוכה, לפי הוראות סעיף 219 לפקודה, דהיינו: עבירות שמשמעותן המעשית היא כי החברות ניכו מצדדים שלישיים כספי מיסים, אך במקום להעבירם לבעליהם – אוצר המדינה – שלשלו את הכספים לכיסן. מדובר אפוא בעבירות שיש בהן גזל של ממש, שכן הלכה למעשה החברות הותירו בקופתן כספי ציבור.

גם טענת הנאשמים כי מדובר בעבירות שנעברות על רקע קריסה עסקית אינה טענה, שהרי – כפי שנפסק לא אחת – העלמת מיסים אינה דרך לגיטימית להתמודדות עם קשיים כלכליים, תהא אשר תהא חומרתם; והדברים הם קל וחומר כאשר מדובר, כבענייננו, בגזל של כספי ציבור.

25. בנסיבות אלה מקובל עליי טיעון ב"כ המאשימה כי מדובר בעבירות שביצוען מצדיק ומחייב הטלת ענישה הכוללת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. לפיכך, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה, אני קובע את מתחם העונש ההולם בין עונש של 7 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 14 חודשי מאסר בפועל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

- (2) הגשתם הנפרדת של כתבי אישום בתיקי המע"מ והשלכותיה:
26. התופעה של הגשת כתבי אישום נפרדים בגין עבירות מס הכנסה ובגין עבירות מע"מ – נגד אותם נישומים ובהתייחס לאותה תקופת מס – אינה תופעה חדשה, ושורשיה נעוצים ככל הנראה בהפרדה ההיסטורית שהיתה קיימת בזמנו בין אגף מס הכנסה לבין אגף המכס והמע"מ.
- מעבר לכך, עבירות מס הכנסה ועבירות מע"מ הינן עבירות שונות, אשר מתייחסות למעשים שונים גם כאשר מדובר באותה תקופת מס. לפיכך, העמדה לדין בנפרד בגין עבירות מס אלה אינה מהווה, מבחינה משפטית, כפל אישום אסור.
27. יחד עם זאת, הערכים החברתיים הנפגעים כתולדה מביצוען של עבירות מס שונות אלה – דהיינו: ההגנה על הקופה הציבורית, ההגנה על השוויון בנשיאת נטל המס וההגנה על קיום מערכת דיווח מוסדרת ואמינה לרשויות המס – הינם בדיוק אותם ערכים חברתיים מוגנים, ועל כן הגשת כתבי אישום נפרדים יוצרת כפילות מהותית.
- יתר על כן, הגשה נפרדת כאמור גם גורמת לריבוי מיותר של הליכים ודיונים משפטיים, שבמקרים רבים גם אינם מתקיימים בפני אותו מותב. מכאן, שאף שיקולי צדק תומכים בהגשה מאוחדת של כתבי אישום בעבירות מס, שכן מן הצדק הוא שגזר הדין יינתן במאוחד תוך שבפני בית המשפט הגוזר את הדין תונח התמונה העובדתית הכוללת, לצורך שקלול מכלול השיקולים הרלוואנטיים לענישה בעבירות המס.
28. המסקנה המתבקשת הינה, אם כן, כי הגשת כתבי אישום נפרדים בגין עבירות מס הכנסה ועבירות מע"מ – שנעברו בתקופות מס חופפות, גם אם לא זהות – ובפרט בנסיבות שבהן צירוף התיקים בבית המשפט אינו מעשי בשל מועדי הגשת כתבי האישום, יש בה משום **"סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"**, כאמור בהוראות סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, ועל כן מגבשת לנאשם הגנה מן הצדק.
- לא מדובר אמנם בעוצמת פגיעה בעקרונות צדק והגינות משפטית אשר מצדיקה את ביטול כתב האישום מדעיקרא, אך בהחלט בעוצמת פגיעה המצדיקה הקלה מהותית בענישה (להלכה המקבילה, בדבר הקלה בענישה בשל מחדלי חקירה, ר' ע"פ 1840/16 **אדרי נ' מדינת ישראל** (01.02.2017), בפסקה ח' לפסק הדין וכן באסמכתאות המאוזכרות שם).
29. יש להדגיש, שכבר לפני כמעט עשרים שנים קבעה כב' השופטת (כתוארה אז) ביניש, כי הגם שהגשת כתבי אישום נפרדים בגין עבירות מס הכנסה ובגין עבירות מע"מ אינה מצדיקה את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

ביטול כתב האישום המאוחר יותר בשל הגנה מן הצדק, יש בה כדי לגרום אי נוחות קשה לנאשמים, שצריך למונעה. השופטת הוסיפה וקבעה:

מן הראוי להקפיד על כך שהעובדה שרשויות המס פועלות באמצעות מנגנוני חקירה ותביעה נפרדים, לא תכביד על הנאשמים שלא לצורך. חשוב שרשויות מס הכנסה ושלטונות מע"מ ישאפו לתיאום ביניהן בעת העמדת עברייני מס לדין. העובדה כי נגרם למבקש אי צדק ואי נוחות בנסיבות האמורות, וכן חלוף הזמן, הם שיקולים שראוי לשקול אותם במסגרת קביעת עונשו... (רע"פ 3396/99 נאבסו נ' מדינת ישראל (06.07.1999). ליישום הדברים, הגם שבהקשר שונה, ר' עפ"ת (מחוזי ת"א) 30822-03-11 בביב נ' מדינת ישראל (19.5.2011); רע"פ 4729/11 בביב נ' מדינת ישראל (04.07.2011)).

30. והנה, חרף השנים הארוכות שחלפו מאז נכתבו דברים נכוחים אלה – ועל אף הקמת רשות מיסים מאוחדת, עוד בשנת 2004 – רשות המיסים טרם יצרה דרכי התנהלות אשר תמנענה הגשת כתבי אישום נפרדים בגין עבירות מס הכנסה ובגין עבירות מע"מ; והמקרה שלפנינו יוכיח.

31. אמנם מועד התגבשותן של עבירות מס הכנסה ושל עבירות מע"מ אינו בהכרח זהה, אף כאשר מדובר באותה שנת מס, וגם עשויים להיות מקרים בהם ייווצרו אילוצים ענייניים אשר יימנעו הגשת כתב אישום מאוחד. יחד עם זאת, ברוב רובם של המקרים לא תהא הצדקה עניינית-מהותית להגשת כתבי אישום נפרדים, בפרט בהתחשב בכך שבמסגרת רשות המיסים אוחד גם אגף שע"מ (שירות עיבודים ממוכנים), על יכולותיו המחשוביות הניכרות. ושוב, המקרה שלפנינו יוכיח: כתב האישום (השני) במע"מ הוגש בחודש פברואר 2015, וכתב האישום דנא בחודש אוקטובר 2015, ועל פני הדברים לא היתה כל מניעה שיוגשו יחדיו.

32. הנה כי כן, במקרה דנא הוגשו נגד הנאשם כתבי אישום נפרדים בעבירות מע"מ ובעבירות מס הכנסה, על כל הקשיים שנגרמו לנאשם עקב כך, ולא הובא לפני כל נימוק ענייני העשוי להצדיק הגשה נפרדת זו. בנוסף, הגשת כתב האישום דנא נעשתה בד בבד עם מתן גזר הדין בתיקי המע"מ, דהיינו: באופן שהקשה מאוד על צירוף התיקים בטרם גזירת הדין. לבסוף, הנאשם נשפט בתיקי המע"מ לעונש משמעותי של מאסר בפועל, שאותו כבר סיים לרצות. בנסיבות אלה מתגבשת לנאשם הגנה מן הצדק, שיש בה כדי להביא להקלה מהותית בעונשו.

(3) הגנה מן הצדק והשלכותיה על מתחם העונש ההולם:

33. הוראות חוק העונשין (תיקון מס' 113), תשע"ב-2012, אשר הוסיפו לחוק העונשין את הסימן שעניינו הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, אינן כוללות התייחסות לסוגיית ההגנה מן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

הצדק; וחרף ההלכה בדבר הרלוואנטיות של הגנה זו במישור הענישה מאפשרות חריגה לכף קולה ממתחם העונש ההולם אך ורק משיקולי שיקום (כאמור בהוראות סעיף 40 לחוק העונשין). אמנם תלויה ועומדת הצעת חוק שבה מוצע לתקן היבט זה ולאפשר חריגה ממתחם העונש ההולם גם מטעמי הגנה מן הצדק, אך היא טרם הבשילה לכדי דבר חקיקה (ר' הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 128) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), תשע"ו-2016, הצ"ח הממשלה 1052 תשע"ו, בעמ' 1078).

34. יחד עם זאת, אין מקום לקרוא את העדר ההתייחסות הנ"ל בחוק העונשין כהסדר שלילי; והפסיקה אמנם הכירה בכך שנסיבות צדק מסוימות – כגון מצב רפואי מיוחד ויוצא דופן – עשויות לגבש עילה לחריגה ממתחם העונש ההולם (ר' ע"פ 5669/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל (29.12.15)). לפיכך, ובהתחשב במכלול הנסיבות כפי שפורטו לעיל, יש במקרה דנא מקום לחריגה לכף קולה של שלושה חודשים ממתחם העונש ההולם.

יתר על כן, כאשר עסקינן במקרה כבענייננו, בו התגבשה הגנה מן הצדק, ניתן בהחלט לומר כי **מידת** הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, הנגרמת כתולדה מביצוע העבירה, הינה פחותה. חלף חריגה ממתחם העונש ההולם ניתן אפוא לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא – בהתחשב בכל האמור לעיל – הוא חמור פחות מהאמור בפסקה 25 דלעיל ועומד בין עונש של 4 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 12 חודשי מאסר בפועל.

ד. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

35. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה, בהתאם להוראות סעיף 40 וסעיף 40יב לחוק העונשין.

36. באשר לנאשם שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו בתוך מתחם העונש ההולם הינם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם – לנאשם הרשעה קודמת אחת. כאמור, מדובר בהרשעה בתיקי המע"מ. לפיכך, ובהתחשב בכל האמור לעיל, מקובלת עליי טענת ב"כ הנאשם כי אין לראות בכך משום "עבר פלילי" לעניין עבירות המס דנא, שכזכור נעברו באותה התקופה.

הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו – הטלת עונש של מאסר בפועל תפגע הן בנאשם והן באשתו ובילדיהם הקטנים. יחד עם זאת, הטלת עונש מאסר בפועל שניתן לשאתו בעבודות שירות תגבש פגיעה מתונה בלבד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

הודאה ונטילת אחריות – הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, בשמו ובשם החברות-הנאשמות. בכך חסך הנאשם מזמנם של העדים, הצדדים ובית המשפט, ומדובר כמובן בנסיבת-קולה מהותית.

מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירות ולפיצוי על הנזק שנגרם בעטיין – הנאשם הסיר, הגם שלא באופן מלא, את המחדלים מושא כתב האישום המתוקן.

37. העולה משקלול הנסיבות והשיקולים דלעיל הוא שבמקרה דנא נסיבות הקולה עולות במשקלן על נסיבות החומרה באופן שיש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

באשר לענישה כלכלית, נוכח העובדה שמדובר בעבירות פיסקליות ברי כי יש להשית על הנאשם גם ענישה כלכלית. יחד עם זאת, בהתחשב בעונש שנשא הנאשם בתיקי המע"מ, בעובדה שבאותם תיקים לא עתרה המאשימה לענישה כלכלית, וכן במצב הכלכלי הדחוק של הנאשם ומשפחתו, הענישה במישור זה תהא מתונה.

ה. סוף דבר:

38. אשר על כן – ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל – אני גוזר את דינם של הנאשמים לעונשים הבאים:

נאשמות 1 ו-2:

קנס (סמלי) בסך של 1 ש"ח, לכל אחת מנאשמות אלה.

נאשם 3:

(א) 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר.

על נאשם 3 להתייצב לתחילת ריצוי עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביום 3.12.17 עד השעה 08:00.

מובהר בזה לנאשם 3 כי בכל הקשור לעבודות השירות עליו לציית להוראות הממונה על עבודות השירות, או למי שהוסמך לכך מטעמו. עוד מובהר לנאשם 3, כי במידה ולא יציית להוראות כאמור, הוא עשוי לרצות את עונשו, או את יתרת עונשו, במאסר בבית סוהר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ ואח'

(ב) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא נאשם 3 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה לפי הוראות פקודת מס הכנסה.

(ג) קנס בסך של 9,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתו.

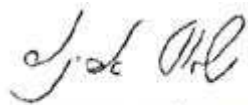
הקנס ישולם ב-18 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.1.18 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה ונאשם 3 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר דין זה ליועץ המשפטי לרשות המיסים. היועץ המשפטי לרשות המיסים מתבקש ליתן דעתו לאמור בפסקה 25 דלעיל ואילך, ולקבוע דרכי התנהלות שתמנענה הגשת כתבי אישום נפרדים בגין עבירות מס הכנסה ובגין עבירות מע"מ – נגד אותם נישומים וכאשר מדובר באותה תקופת מס – למעט במקרים בהם תהא הצדקה עניינית להגשה נפרדת של כתבי האישום.

ב"כ המאשימה תוודא המצאת גזר הדין ליועץ המשפטי לרשות המיסים.

ניתן היום, ג' חשוון תשע"ח, 23 אוקטובר 2017, במעמד הצדדים.

שאוֹל אַבִּינוֹר, שופט